

NYELVTANÁROKNAK

HOGYAN KÉSZÍTSÜNK KÖZÉPISKOLAI NYELVI FELVÉTELIRE?

Szóke
Sarolta

ELŐSZÓ

Felkészítés

Ha az általános iskolai tanórán jó felkészítést kapott a diák, akkor ránk nem sok feladat hárul.

Olyan iskolában, ahol volt év végi szóbeli vizsga hetedikben, vagy eleve mindenki letette már min. a Junior nyelvvizsgát, ott valószínűleg a kollégák már felkészítették a diákot a felvételire is. Más diákoknál pedig mindenféle hiányosságok lehetnek, még akár tagozatos osztályokba járóknál is.

Az adott diák esetében látjuk, hogy

- csak a konkrét vizsgafeladat-típusokat kell vele elpróbálni, begyakorolni vagy
- nagy hiányosságai vannak és komoly gyorstalpalót kell neki tartani.

A fentiek miatt úgy vélem, hatékonyabb egyéni felkészítést tartani, mint csoportosat.

Ha ugyanabból az iskolából jönnek a diákok és/vagy ugyanazokba az intézményekbe akarnak bekerülni akkor még viszonylag jó eséllyel tudunk hatékonyan felkészíteni, mint ha nagyon nagy a szórás.

Ha már fizető óra, ne legyen senkinek sem üresjárat.

Nem egységes felvételi

A matek és magyar középiskolai központi felvételi egységes az egész országban, így könnyű hozzá felkészítő tanfolyamot szervezni. Az idegen nyelvi felvételi az adott középiskola hatáskörébe tartozik, ezért intézményenként eltér. Az is lehet, hogy nem tartanak nyelvi felvételt és „csak” szintfelmérőt kell írni a már bekerült diákoknak (A csoportfelosztás is fontos lehet, hisz 1 vagy 2 évet is nyerhet, aki haladó csoportba kerül és már 10. vagy 11. év végén leteszi az érettségit az adott tárgyból).

KÖZÉPISKOLA IDEGENNYELVI FELVÉTELI VIZSGAFELADATOK

- van írásbeli, nyelvtani feladatokkal (ez ritka)

Szóbeli felvételi vizsga van:

- nem adnak meg témaköröket, csak „szabad beszélgetésre” kell készülni

- önálló témakifejtés képek alapján

- beszélgetés az adott témakörrel

- több feladat is van pl. szövegértés, hangos olvasás, majd magyarul kérdésekre felelni.

A legelterjedtebb, hogy csak egy feladatot kell megoldani: folyamatosan kell beszélni az adott témáról, amihez aztán a végén tehetnek fel kérdéseket.

Nem mindegy, hogy a diának önállóan kell hosszan, összefüggően beszélnie vagy kérdések megválaszolására kell felkészíteni. Ezért „munkás” részükről a felkészítés, mert minden középiskola elvárásainak utána kell néznünk, ahová felvételizik az adott tanítványunk.

Tételek

A felvételi tételsorok felépítése és megfogalmazása is eltér iskolánként.

Nem mindegy, hogy az öltözködésről a bevásárlási szokásokkal kapcsolatban vagy az időjárás témának alávetve kell beszélni.

A tételek a témakörön belül is variálódhatnak. Általában részletekben kérdeznek egy-egy témát például: külön tétel az „Étteremben”, ami az étkezés téma része vagy külön tétel a „Sport”, ami a szabadidő téma része stb.

Célzottan készíteni

Ha felvételi előtt hozzák hozzánk a diákot, nyolcadikban, akkor már célzottan a felvételi megmérettetésre kell készítenünk.

***MINÉL HAMARABB A VÁLASZTOTT ISKOLA
FELADATAIRA, TÉTELEIRE KELL KÉSZÜLNI!***

1. Minél hamarabb döntse el a diák, hová szeretne felvételizni, hogy konkrétan az adott iskola elvárásának megfelelően lehessen felkészíteni.
2. Ha tudja már, hová megy, össze kell gyűjtenünk az összes kívánt intézmény elvárásait, mintafeladatait, felvételi leírásait, tétellistáit. (Esetleg személyes tapasztalatokat, vizsgaélményeket.)
3. Ezután kezdődhet a célzott felkészítés.

Ha az értékelési szempontok is ismertek és képben vagyunk az adott iskola elvárásairól, akkor a finisben akár próbafelvételit is tarthatunk a diákunknak.

Nyelvtan

Természetesen tarthatunk szintfelmérőt: Mivel itt a cél szóbeli vizsga, szóban szoktam felmérni a tudásszintet.

Javaslom a témaköröknek alárendelni a nyelvtant. Az adott téma esetén átnézni a hozzá kapcsolódó nyelvtant. pl. Napirendnél tisztázni az “um/am/im” elöljárószavak használatát, Ekkor nézni át a múlt időt, hogy az elmúlt hétvégéjét is el tudja mesélni stb.

Itt jegyzem meg, hogy szerintem ez a legkomplexebb tétel, mert a szép meséléshez kellene kötőszavak is és tudni kell a témát általánosan is előadni és múlt időben is.

Első benyomás

Mivel minden vizsgán be kell mutatkoznia a diáknak, magabiztosságra tehet szert, ha minden magánórát ezzel kezdünk (Warm-up /Einstieg)

Bár a felvételiztető kollégák igyekeznek nem elfogultnak lenni, de valljuk be: az első benyomás fontos. Megnyerő tud lenni, aki hibátlanul, gördülékenyen mutatkozik be. A diák rutinját pedig a sok gyakorlás adja.

Mindig „felül kell kalibrálnunk”, hiszen az izgulás miatt teljesítményromlással is számolnunk kell.

Ha nincsenek tételei

Meg kell értetni a diákkal, hogy ha vannak is mintatételek, azt át kell írnia, hogy magáról szóljon.

A bemagolt szöveget nehezebb megtanulni és könnyebb elfelejteni. Megéri a fáradságot átírnia magáról szólónak (nem is csak azért, mert később ezt használhatja valós ismerkedéskor), mert sokkal könnyebb megjegyezni (self-related /ich-bezogen) Lásd a könyvemben: Hogyan használd a kidolgozott tételeket? c. fejezetet

Értékelési szempontok

Életkornak és nyelvi szintnek megfelelő mindennapi nyelvhasználat várható el (A2). Alapvetően e három szempont szerint szoktak értékelni:

1. Szókincs
2. Kommunikáció
3. Nyelvhelyesség

Előfordul, hogy a kommunikációs készség pontozását felbontják: Beszédértés és Beszédkésztség részekre. Némely iskolában szempontok lehetnek még: tartalom, kiejtés, beszédtempó .

Készülés

A középiskolai felvételihez készített könyvünk 20 oldalas módszertani bevezetővel indul. A diákok sok tanácsot kapnak a vizsgára készüléshez, melyeket itt nem ismételnék meg. (Hogyan készülj a szóbeli felvételire? Tanulási tippek, Mire figyelj saját szöveg megfogalmazásakor, Képleírás ill. kép alapján beszélni egy témáról, Ha kevés idő van a készülésre, Viselkedés a vizsgán (Ha elakadnál) stb.

A könyv 2. fele tartalmazza a témákat.
Mind a 15+1 fejezet hasonlóan épül fel.

Mintatételek

- Mintafogalmazás
- Szószedet
- Kérdések
- Variációk
- Gyakori hibák – Ezeket kerüld el!

Viselkedés a vizsgán

Ehhez is több tanácsot adok könyvemben, de amit itt külön kiemelnék:

Igazmondás

Nem annyira az igazmondás a lényeg, hiszen a vizsga valójában a beszélgetésről szól, és csak egy apropó arra, hogy felmérjék a számukra ismeretlen diák tudásszintjét.

A vizsgát előnyös szerepjátéknak felfogni. Ha egy diák így gondolkozik, akkor érti, hogy elkerülheti a kínos csöndet. Ha nem jut eszébe valami, lelkiismeret-furdalás nélkül kivághatja magát pl. zavarában nem jut eszébe, hogy közgazdász az apja és hirtelen orvost mond. (Ez is egy kommunikációs stratégia.)

Felhasználás

Kedves Kollégák!

Örülök, ha használjátok az ingyenes segédanyagokat, vagy Youtube-videóimat a felkészítés során. Az kérésem azonban, hogy a könyvemet NE FÉNYMÁSOLJÁTOK, hanem minden diákotok tőlem vegye meg. Ezzel megtisztelitek szerzői jogomat és munkámat, köszönettel

Letölthető ingyenes segédanyagok

ANGOL

Mit kell tudom nyelvtanból 8. osztályban?

Jolly Joker mondatok/ angol szóbeli A2

Tematikus kérdések szóbeli vizsgához A2

NÉMET

Mit kell tudom nyelvtanból 8. osztályban?

Jolly Joker mondatok/ német szóbeli A2

Tematikus kérdések szóbeli vizsgához A2-szint

Képleírás németül. Kifejezések A2

Videók:

Gyakorlás német szóbeli felvételire (tematikus kérdésekre kell reagálni)

Német középiskolai szóbeli felvételi-tanácsok

RENDELÉS

www.tanuljhatekonyan.hu

Kéttannyelvű iskolák

Kéttannyelvű iskolában alapfokú nyelvtudást (B1, alapfok) várhatnak el és alapfokú nyelvvizsga témákat kérhetnek (Städte, Dörfer / Kino, Theater, Filme, Musik/ Bücher/ Computer, Internetabhängigkeit / Berufe / Landeskunde / Umweltschutz). Az ilyen felvételihez B1-es vizsgára vagy érettségire felkészítő tankönyvek nyújthatnak segítséget.

A felvételi vizsga felépítése is összetettebb lehet (1. Bevezető beszélgetés, 2. Szövegértési feladat, 3. Társalgás, 4. Képleírás).

Ilyenkor különösen fontos a szintfelmérés, eléri-e a diákunk a B1-es szintet. Megvan-e egyáltalán a stabil A2-es tudása (tapasztalaton szerint még nemzetiségi iskolába járt diákoknál is lehetnek hiányosságok pl. nagy a szókincse, de alapvető névelőket nem tud vagy tagozatos osztályba járt, de nem biztos a mondatfelépítése stb.)

Ha ősztől van időnk, akkor jó, de ha csak 1-2 héttel a felvételi előtt hozzák el hozzánk, a szülőnek is fontos tudnia, honnan indulunk- az már más kérdés, hogy tehetünk-e „csodát” ill. mennyire tudjuk feljavítani néhány alkalom alatt az esélyeit.